

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/127/2023
Identifikačné číslo spisu:	6122433073
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6122433073.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti 365.bank, a. s., Bratislava, Dořákovo nábrežie 4, IČO: 31 340 890, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária RELEVANS, s. r. o., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, IČO: 47 232 471, proti žalovanému H. Z., narodenému XX. O. XXXX, P. R. XXXX, zastúpenému advokátkou JUDr. Monikou Marjanovič, Košice, Urbánkova 1562/6, o zaplatenie 10.281,89 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 35Csp/151/2022, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 17. mája 2023 sp. zn. 24CoCsp/17/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 18. januára 2023 č. k. 35Csp/151/2022 - 91 žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.281,89 eur s úrokom vo výške 1.763,80 eur, úrokom z omeškania vo výške 11,05 eur, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10.232 eur od 3. novembra 2021 do zaplatenia a nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 338,60 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne podľa § 369 ods. 3, § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 517 ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. - ďalej aj len „OZ“), § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 7 ods. 1, 2, § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a vecne tým, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli 7. februára 2019 zmluvu o spotrebiteľskom úvere lepšiasplátka, predmetom ktorej bolo poskytnutie účelového úveru na refinancovanie vo výške 11.900 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v 96 mesačných splátkach vo výške 173,66 eur. V zmluve bol uvedený dátum prvej mesačnej úhrady 10. marca 2019, dátum konečnej splatnosti úveru 10. februára 2027, fixná úroková sadzba 6,50 % ročne, RPMN 9,30 %, priemerná RPMN 8,69 %, odplata 7,94 %, najvyššia prípustná hodnota odplaty 17,38 %, celková čiastka, ktorú má klient zaplatiť 16.670,69 eur, splácanie

vždy k 10. dňu v mesiaci. Súčasťou zmluvy bol aj rozpis jednotlivých splátok s uvedením započítania tej-ktorej časti splátky na istinu a úroky, ako aj s uvedením termínov ich splatnosti. Podľa aktuálneho stavu úveru ku dňu 31. augusta 2022 boli žalovaným vykonávané úhrady v období od 10. marca 2019 do 27. júla 2021 v celkovej výške 3.718,52 eur a výška nezaplatených poplatkov predstavovala sumu 49,89 eur. Upozornením - Výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo 4. októbra 2021 žalobkyňa upozornila žalovaného, že ku dňu 4. októbra 2021 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti a upozornila ho, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy, bude banka oprávnená využiť § 565 OZ a vyhlásiť úver predčasne splatným. Výzvou na úhradu dlžnej sumy z 2. novembra 2021 oznámila žalobkyňa žalovanému, že pretože podstatným spôsobom porušil ustanovenia zmluvy o úvere, stáva sa jeho úver ku dňu 2. novembra 2021 predčasne splatným v celom rozsahu, pričom výška dlžnej sumy bola 10.594,59 eur, ktorá pozostávala z dlžnej istiny 10.232 eur, úroku 312,70 eur, poplatkov za upomienky 35,61 eur a z poistného 14,28 eur. Šetrením pomerov žalovaného zo Sociálnej poisťovne zistil, že žalovaný je zamestnaný a jeho mesačný príjem za posledné tri mesiace je aspoň 1.298 eur. Zo Spoločného registra bankových informácií zistil, že žalovaný mal v čase žiadania úveru 1 existujúci úver vo výške 11.440 eur s mesačnou splátkou vo výške 225 eur. Zároveň zistil, že v Žiadosti o úver zo 7. februára 2019 žalovaný uviedol, že je slobodný, býva s rodičmi, počet vyživovaných detí 0, čistý mesačný príjem vo výške 1.180 eur; zrážky, výživné či iné výdavky uviedol vo výške 0 eur. Z takto zisteného skutkového stavu vyvodil záver, že povinnosťou žalovaného bolo splácať úver v mesačných splátkach v dojednanej výške so splatnosťou vždy k 10. dňu v mesiaci. Dospel k záveru, že žalobkyňa bonitu žalovaného a teda jeho schopnosť splácať skúmala náležite a s odbornou starostlivosťou a to najmä v kontexte s prihladením na účel a dobu trvania úveru, keď overenie príjmov a výdavkov žalovaného je podstatným prvkom konania s odbornou starostlivosťou pri posúdení jeho bonity. Uviedol, že bolo povinnosťou veriteľa (žalobkyne) takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať, pričom žalobkyňa pri skúmaní bonity žalovaného vychádzala z výpisu zo spoločného úverového registra informácií zo 7. februára 2019 a z potvrdenia Sociálnej poisťovne. Z úverového registra vyplývalo, že žalovaný má jeden existujúci úver a z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplynulo, že je zamestnaný a poberá mesačný príjem vo výške aspoň 1.298 eur. Uvedené informácie boli následne doplnené tvrdeniami žalovaného v žiadosti o úver, ktoré údaje bol povinný poskytnúť úplné, presné a pravdivé, avšak v žiadosti žalovaný uviedol nižší mesačný príjem, ktorý žalobkyňa akceptovala a nulové výdavky. Súd prvej inštancie konštatoval, že nakoľko žalovaný uviedol, že býva s rodičmi, je slobodný a bezdetný, nulové výdavky (napr. spojené s bývaním, energiami, stravou) neboli až tak nepravdepodobné. Informácie získané z vyššie uvedených zdrojov a od samotného žalovaného, podľa názoru súdu prvej inštancie umožňovali konštatovať, že žalovaný je dostatočne bonitný na to, aby bol schopný splácať úver v takej výške, ako mu bol predmetnou zmluvou o úvere poskytnutý. Súd prvej inštancie bol názoru, že súhrn informácií, ktoré získal veriteľ (žalobkyňa) z registra úverov, Sociálnej poisťovne a žiadosti o úver a ktoré žalobkyňa dosadila do vzorca výpočtu limitu ukazovateľa schopnosti splácať v zmysle opatrenia NBS č. 10/2017 zo 14. novembra 2017, preto boli dostatočné na to, aby mohla len ich analýzou s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu žalovaného a konanie veriteľa (žalobkyne) v danom prípade označiť za konanie s odbornou starostlivosťou, nakoľko bonita žalovaného bola skúmaná v dostatočnej miere. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom zo 17. mája 2023 sp. zn. 24CoCsp/17/2023 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu nad istinu 3.042,10 eur potvrdil a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu. Mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je riadne a presvedčivo zdôvodnené, súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho aj správne právne závery. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že spotrebiteľský úver s názvom lepiasplátka bol výslovne účelový určený na refinancovanie predchádzajúceho úveru žalovaného a výška tohto nového poskytnutého spotrebiteľského úveru (11.900 eur) výrazne neprevyšovala súčet zostatku refinancovaného úveru (11.440 eur) a v zmysle § 7 ods. 24 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z. nevzťahovali sa naň ustanovenia § 7 ods. 19 až 23 citovaného zákona a žalobkyňa teda

nemala povinnosť určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti príjmu, na ktorých výpočet sa použije v zmysle ods. 20 citovaného ustanovenia okrem čistého príjmu spotrebiteľa aj náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa, výška splátky spotrebiteľského úveru a peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa. Ďalej uviedol, že zákonodarca tým zrejme aj s poukazom a opatrenie NBS č. 10/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a metodiku v ňom obsiahnutú v znení od 1. januára 2020 (na daný prípad sa nevzťahujúce) vychádzal z toho, že v prípade úverov na refinancovanie opätovné skúmanie bonity spotrebiteľa môže byť nežiadúce pre spotrebiteľa, keď spotrebiteľ už predtým pri poskytovaní predchádzajúceho úveru posúdením prešiel a refinancovaním sa mu má zlepšiť jeho finančná situácia. Konštatoval, že napriek uvedeným výnimkám žalobkyňa ako veriteľ hodnoverným spôsobom preukázala, že si riadne splnila svoju povinnosť v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., keď s odbornou starostlivosťou posúdila schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver, pričom bolo potrebné zohľadniť najmä dobu, na ktorú sa spotrebiteľský úver poskytuje, jeho výšku, príjem spotrebiteľa aj účel úveru. Poukázal na skutočnosť, že žalovaný napriek tomu, že ako spotrebiteľ bol povinný poskytnúť žalobkyni ako veriteľovi úplné, presné a pravdivé údaje potrebné pre posúdenie jeho schopnosti splácať spotrebiteľský úver, v žiadosti uviedol iný čistý mesačný príjem 1.180 eur, teda nižší ako potvrdila Sociálna poisťovňa (minimálne 1 298,- eur) pričom žalobkyňa akceptovala tento nižší žalovaným uvedený príjem, z ktorého pri posudzovaní poskytnutia úveru aj vychádzala. Žalovaný tiež v žiadosti nepravdivo uviedol, že mesačné splátky iných úverov a pôžičiek sú 0 eur, hoci z SRBI žalobkyňa mala informáciu, že spláca dve splátky spolu v mesačnej výške 518 eur, z čoho aj pri posudzovaní vychádzala. Žalovaný tiež v predmetnej žiadosti zrejme nepravdivo uviedol, že jeho iné výdavky sú 0 eur, čo je krajne nepravdepodobné aj keby ho v celom rozsahu živili jeho rodičia, s ktorými žil v danom čase v spoločnej domácnosti. K týmto skutočnostiam odvolací súd uviedol, že žalobkyňa pri určení výšky nákladov na zabezpečenie životných potrieb spotrebiteľa nevychádzala z deklarovaných nulových výdavkov žalovaného, ale zo sumy životného minima v zmysle zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime vo vtedy účinnom znení, ktorý postup bol akceptovateľný aj vzhľadom na to, že žalovaný v žiadosti uviedol, že býva s rodičmi, je slobodný a bezdetný, čo značí znížené výdavky. Zdôraznil, že aj v našom právnom poriadku sa uplatňuje rímska zásada, že nikto nemôže ťažiť z vlastnej nepoctivosti, resp. nikto sa nemôže dovoľávať ochrany svojho protiprávneho konania a preto považoval za neakceptovateľné, aby žalovaný, ktorý v žiadosti o poskytnutie úveru porušil svoju právnu povinnosť poskytnúť žalobkyni úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie jeho schopnosti splácať úver, s odkazom na ním v žiadosti uvedené neúplné a nepravdivé údaje, ťažil z vlastnej nepoctivosti, a tvrdil, že s poukazom na tieto nepravdivé a neúplné údaje uvedené žalovaným v jeho žiadosti, žalobkyňa s odbornou starostlivosťou neposúdila jeho schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Odvolací súd ďalej uviedol, že v prejednávanej spore neboli splnené podmienky § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., ktoré by mohli viesť k záveru hrubého porušenia povinnosti žalobkyňou podľa § 7 ods. 1, čo by malo mať za následok žalovaným tvrdenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru, keďže žalobkyňa neposudzovala schopnosť žalovaného splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a jeho rodinnom stave, prípadne bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra. Odvolací súd bol názoru, že vzhľadom na okolnosti daného prípadu a hodnoverné podklady z databáz, ktoré mala žalobkyňa k dispozícii, nebolo nevyhnutným ani potrebným, aby si nad rámec získaného zabezpečovala ďalšie podklady o príjme žalovaného, ani o jeho konkrétnych výdavkoch. Odvolací súd uzavrel, že žalobkyňa ako veriteľ hodnoverne preukázala vynaloženie odbornej starostlivosti v zmysle § 7 ods. 1, 16 a 17 zák. č. 129/2010 Z. z., pričom brala do úvahy nielen dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa ako aj osobitný účel daného spotrebiteľského úveru, na čo si zabezpečila údaje nielen od spotrebiteľa, ale aj z viacerých zdrojov, resp. registrov a teda a contrario bola oprávnená požadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a zároveň úver nebolo možné pre absenciu hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona, považovať za bezúročný a bez poplatkov. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s tým, že rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho

súdu nebola riešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP). Bol názoru, že žalobkyňa si nespĺnila svoju povinnosť skúmať s odbornou starostlivosťou bonitu žalovaného, čoho dôkazom je to, že v žiadosti o spotrebiteľský úver uviedol, že mesačné splátky iných úverov a pôžičiek sú 0 eur, pričom z reportu SRBI vyplynulo, že výška mesačných splátok predstavovala sumu 518 eur. Uviedol, že v časti zrážky, výživné a iné výdavky bola uvedená 0 eur, čo je nepredstaviteľné, aby jedna osoba nemala žiadne výdavky. Konštatoval, že žalobkyňa nemala k dispozícii dostatočné údaje o jeho výdavkoch, pokiaľ išlo o jeho iné výdavky a teda pri posudzovaní žiadosti o úver nemala k dispozícii všetky relevantné údaje o jeho bonite a teda nekonala s odbornou starostlivosťou. Uviedol, že súčasťou odbornej starostlivosti poskytovateľa je aj taká obozretnosť, ktorá ho vedie k nespoliehaniu sa len na údaje tvrdené žiadateľom o úver, ale aj k prevereniu, resp. požiadanie na doloženie týchto tvrdení. Ďalej uviedol, že veriteľ musí v úzkej súčinnosti s klientom urobiť audit domáceho rozpočtu klienta a jeho pozornosti nesmie ujsť nepreukázanie príjmov a výdavkov zo strany klienta. Za otázky, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu neboli riešené považoval otázky I. „je povinnosťou veriteľa pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere skúmať pravdivosť údajov o výdavkoch spotrebiteľa uvedených spotrebiteľom“ a II. môže veriteľ pri skúmaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver vychádzať zo sumy životného minima v zmysle zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime bez overenia skutočných výdavkov spotrebiteľa“. Navrhol odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu a zároveň navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil a žalobu zamietol, resp. rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že súdy nižších inštancií vec správne právne posúdili. Bola názoru, že v predmetnom konaní nevzišla potreba vyriešenia právnej otázky, od ktorého záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a z tohto dôvodu dovolanie považovala za neprípustné.

5. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Relevanciu podľa tohto ustanovenia má len právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípadu) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

9. Žalovaný tvrdí, že dovolací súd nesprávne právne posúdil otázky či je povinnosťou veriteľa pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere skúmať pravdivosť údajov o výdavkoch spotrebiteľa uvedených spotrebiteľom a či môže veriteľ pri skúmaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský

úver vychádzať zo sumy životného minima v zmysle zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime bez overenia skutočných výdavkov spotrebiteľa.

10. Dovolací súd zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. b) CSP je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

11. Osobitne významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je jej zásadný právny význam. Aj za účinnosti nových civilných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre tú ktorú prejednávajú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky (1Cdo/132/2009, 2Cdo/71/2010, 3Cdo/51/2006, 4Cdo/151/1998, 5Cdo/1/2010, 7Cdo/117/2011). Účelom § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky (a „zaplnení bielych miest doterajšieho rozhodovania dovolacieho súdu prispieť k vytvoreniu jeho ustálenej rozhodovacej praxe“).

12. Naostatok treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je relevantná len otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky vyššie uvedené znaky. Ak z týchto znakov chýba čo i len jeden, nemôže byť dovolanie procesne prípustné.

13. Pre účely ďalšieho výkladu dovolací súd uvádza, že vo všeobecnosti platí, že ak niektorý zákon podmieňuje vznik určitého nároku kumulatívnym splnením viacerých predpokladov, súd žalobe vyhovie iba vtedy, keď sú dané všetky zákonom stanovené predpoklady vzniku nároku, inak žalobu zamietne. Pokiaľ súd žalobe uplatňujúcej taký nárok vyhovie, pre úspech dovolania žalovaného stačí, ak v procesne prípustnom dovolaní dôvodne spochybni správnosť riešenia právnej otázky týkajúcej sa čo aj len jedného z viacerých predpokladov. Iná situácia ale nastáva, keď súd žalobu týkajúcu sa takého nároku zamietne. Žalobca vtedy ako dovolateľ dosiahne v dovolacom konaní úspech len ak opodstatnene spochybni správnosť riešenia buď tej jedinej právnej otázky, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, alebo súčasne všetkých tých otázok, na riešení ktorých spočívalo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu.

14. Vychádzajúc z obsahu spisu a z obsahu rozhodnutí súdov nižších inštancií, odvolací súd zdôraznil, že spotrebiteľský úver s názvom lepšiasplátka bol výslovne účelový určený na refinancovanie predchádzajúceho úveru žalovaného a výška tohto nového poskytnutého spotrebiteľského úveru (11.900 eur) výrazne neprevyšovala súčet zostatku refinancovaného úveru (11.440 eur) a v zmysle § 7 ods. 24 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z. nevzťahovali sa naň ustanovenia § 7 ods. 19 až 23 citovaného zákona a žalobkyňa teda nemala povinnosť určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti príjmu, na ktorých výpočet sa použije v zmysle ods. 20 citovaného ustanovenia okrem čistého príjmu spotrebiteľa aj náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa, výška splátky spotrebiteľského úveru a peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa. Odvolací súd ďalej uviedol, že zákonodarca tým zrejme aj s poukazom a opatrenie NBS č. 10/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a metodiku v ňom obsiahnutú v znení od 1. januára 2020 (na daný prípad sa nevzťahujúce) vychádzal z toho, že v prípade úverov na refinancovanie opätovné skúmanie bonity spotrebiteľa môže byť nežiadúce pre spotrebiteľa, keď spotrebiteľ už predtým pri poskytovaní predchádzajúceho úveru posúdením prešiel a refinancovaním sa mu má zlepšiť jeho finančná situácia.

15. Žalovaný vyvodzuje prípustnosť jeho dovolania z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Ním zadefinované právne otázky (či je povinnosťou veriteľa pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere skúmať pravdivosť údajov o výdavkoch spotrebiteľa uvedených spotrebiteľom a či môže veriteľ pri skúmaní

schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver vychádzať zo sumy životného minima v zmysle zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime bez overenia skutočných výdavkov spotrebiteľa) by mohli mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP iba vtedy, ak by výsledok ich riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý bolo žalobe vyhovie. Žalovaný ale tieto otázky nastolil v inej situácii, v ktorej vyhovie žaloby opodstatňoval aj samotný záver súdu, že žalobkyňa v zmysle § 7 ods. 24 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov nemala povinnosť určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti príjmu a zároveň zo záveru, že v prípade úverov na refinancovanie opätovné skúmanie bonity spotrebiteľa môže byť nežiadúce pre spotrebiteľa. Inými slovami povedané, odvolací súd vyvodil záver, že žalobkyňa nemala povinnosť pri refinancovaní úveru skúmať bonitu žalovaného a teda ani pravdivosť údajov, ktoré žalovaný uviedol. Predmetná „dovolacia“ otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala takého záveru, výlučne na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Takto dovolateľom nastolená otázka má v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Pritom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

16. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že otázky nastolené žalovaným v dovolaní nemajú v okolnostiach daného sporu (a tohto dovolacieho konania) znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP; v dôsledku čoho prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva a preto dovolanie najvyšší súd odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

17. Žalobkyňa bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.